

Megelevenedett szobrok

Lázár Csillával több alkalommal is együttműködtünk az elmúlt években. A Spektrum Oktatási Központ ügyvezető igazgatójaként oktatással, fiatalokkal kapcsolatos témákban osztotta meg velünk és olvasóinkkal meglátásait, a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeum és a zarándokközpont vezetőjeként pedig a nagy püspökünkkel kapcsolatos kutatásainkban volt mindig segítségünkre. Mint elmondta, sajnálja, hogy megszűnik a Liget, mert ha nem is rendszeresen, de igen gyakran olvasta. „Jó érzéssel töltött el, hogy minden rovatuk igényesen szerkesztett, érdekesen és hitelesen megírt, a székelyföldi olvasó számára releváns cikkeket, riportokat közölt. Amikor kinyitottam, mindig végignézttem az összes rovat újdonságait. A régió mindennapi, sokunk számára rejtett kulturális, történelmi értékeit hozta felszínre és egészen emberközelbe. Csak bámul az ember, hogy ennyi értékünk, kincsünk dacára úgy érezzük, hogy szegény régióban élünk...” – fogalmaz Lázár Csilla.

Szerinte a Liget-béli Lurkó rovat megszűnte után is úr marad, Székelyföldön továbbra is lenne igény egy nevelési, oktatási problémákat megvilágító, gyermekek, pedagógusok és szülők szempontjait is mérlegelő online fórumra, amely a konstruktív és türelmes párbeszédnek, kölcsönös segítségnyújtásnak és szakértői tanácsoknak egyaránt helyet adna. „Különösen szerettem a Liget riportjait, »egyszerűen nagyszerű«, nem sztárolt, nem mesterségesen felépített emberekkel beszélgettek, hanem olyan kiváló, újító vagy éppen ősi bölcsességeket hitelesen őrző

A Pál család számára a róluk írt Liget-cikk szikrának bizonyult

FOTÓK: VERES NÁNDOR

és továbbadó mindennapi emberekkel, akikkel bármikor szívesen leülnék egy kávéra, teára. És nemcsak ezekből a beszélgetésekből áradt a bölcsesség, a bizakodás, az életöröm, a remény, de még a múltunkat is olyan váratlan perspektívából tudták bemutatni, közelhozni, hogy azt érezte az olvasó, ebből most tényleg tanult. Számomra fontos, hogy a Márton Áron püspökről szóló írásaik is sok olyan embert megérintettek, megszólítottak, akiknek a püspök neve már csak egy kiüresedett történelmi név. A közelmúlt történelmi szereplői az idő múlásával óhatatlanul szoborrá merevednek a kollektív emlékezetben, és a hétköznapi emberek számára egyre inkább elveszítik jelentőségüket. Ez ellen a »szoborra fagyás« ellen hatottak a Liget régi tárgyakat, fényképeket, kortanúkat, emlékiratokat megidéző írásai, ame-

lyekkel ezek a »szobrok« megelevenültek olyannyira, hogy azt érezhettük, leültünk teázni, kávézni valakivel egy másik időben. Remélem, születésnapom már valahol egy ötlet a sokszínű Liget pótlására. Bárki lenne is az ötletgazda, sok sikert kívánok neki!”

A zenekar segítsége

Fontos volt számunkra, hogy felkaroljuk, bemutassuk a fiatal tehetségeket, ezért gyakran olvashattak nálunk fiatal, feltörekvő zenekarokról is bemutatkozó interjúkat. Volt, hogy mi fedeztük fel őket egy-egy dal kapcsán, de több alkalommal is előfordult, hogy a zenekarok kerestek meg bennünket, hogy ha tehetjük, adjunk hírt róluk. És mi nagy örömmel mutattuk be őket, hiszen egyfajta küldetésnek is eleget tettünk ezáltal. Az egyik ilyen formáció volt többek között a Balázs-Bécsi Eszter és Lőrincz Árpád alkotta csíkszeredai Kvab zenekar, amelynek megalakulása óta követtük a pályafutását. „2019 végén felbukkantunk a zenei szférában, és ezután minden megmozdulásunknál ott volt mögöttünk a Liget. A bemutatkozó interjú után minden díjunknál, megjelenő albumunknál számíthattunk arra, hogy Péter Bea megkeres és beszélget egyet velünk, hogy minél könnyebben népszerűsíteni tudjuk a zenekart. Emellett sokszor használtuk ezeket a cikkeket hivatkozásként zenekari CV-ben. Nagyon szerettünk Beával beszélgetni. Gyors, könnyed interjúkat készített velünk, izgalmas kérdésekkel, és mindig nagyon jól kihámozta a válaszainkból azokat az információkat, amiket mi kétszáz oldalas regény formájában adtunk elő. Mindenesetre nagy segítségünkre volt mindig a Liget, és szomorúan vettük tudomásul, hogy most ez a fórum megszűnik. Köszönünk mindent, Liget!” – búcsúznak a zenekar tagjai.

Elindított tilosos lavina

Volt egyszer egy Tilos kávéház – ezzel a címmel jelent meg 2021 októberében a csíkszeredai kultikus

helyről egy retrospektív cikkünk, amelyben az egykori tilosos hangulatot igyekeztünk felidézni több megszólaló által, valamint azt, hogy mennyire fontos helyet töltött be sokak életében ez a kávéház. Hatalmas nosztalgiahullám követte a megjelenést, emlékek, régi fotók kerültek elő hirtelen. Aztán más cikkek következtek, és noha azt hihetnénk, hogy egy-egy újságcikk tiszavirág-életű, nem így történt. A cikket idén novemberben is megosztotta egy, az egykori Tilosba járó olvasónk, és ennek hatására szerveződött a hó végén egy Tilos nosztalgiabuli.

„Jól emlékszem, hogy tavaly egy nyirkos, ködös októberi napon jelent a Tilosról szóló cikk, és el is képzeltem, hogy sok évvel ezelőtt ilyen napokon ott üldögéltünk. Nagy örömmel olvastam ezt visszaemlékező cikket, hiszen ez a kávéház a fiatalágunk meghatározó helyszíne volt. Igazi időutazás, nagyon jóleső érzés volt felidézni az akkori hangulatot, történéseket. Már akkor pedzették sokan, hogy jó lenne egy Tilos-bulit tartani, de végül elmaradt. Aztán idén novemberben egy ködös napon ismét eszembe jutott a cikk, és újra megosztottam, hiszen a legszívesebben megintcsak ott lettem volna a Tilosban. És újra elindult egy nosztalgiahullám, és felmerült ismét, hogy kellene egy bulit szervezni. György Attila (költő, a Tilos egyik volt tulajdonosa – szerk. megj.) rögtön reagált is a megosztás alatt, hogy hát szervezzem meg. De sokan írtak privátban is, hogy milyen jó lenne egy tilosos buli. Még néhányan csatlakoztak szervezni, és november végén az Ólomdárban megtartottuk a bulit. Elsőre a Remember Tilos címet akartuk adni, de az nem hangzott valami jól, így a cikk adta a buli nevét is: Volt egyszer egy Tilos... Tehát az újságcikk elindított egy lavinát, és egy jó találkozás lett belőle. Jólesett, mert sok élmény, emlék fűz a Tiloshoz. Hagyományt is szeretnénk ebből csinálni, hogy minden évben tartunk egy Tilos-bulit” – magyarázta Balázs-Hegedűs Erika.

iránymutatásairól, fiatalos szemléletről mind, mind olvashattunk. Köszönjük a családunk felkéréseit, többszöri bemutatását. Áldás legyen Önökkel, Veletek!” – hangsúlyozza Ádám Katalin.

Irodalomtörténeti adalék

2020 márciusában ünnepelte a csíkszeredai József Attila Általános Iskola megalakulásának 30. évfordulóját, ahol a budapesti József Attila testvériskola üdvözlétét tolmácsolta ifj. Krizmanits József. Amellett, hogy írtunk az iskola történetéről, az ünnepségen egy érdekes történetre is felfigyeltünk. Ennek nyomán izgalmas nyomozás kezdődött, amelyben a Krizmanits család és Saly Noémi művészettörténész is segítségünkre volt, és ez nyomán született meg a József Attila és egy kávéházi pincér különleges kapcsolata című cikkünk.

„A testvériskolai kapcsolatot édesanyám, néhai Ferenczi Mária tanárnő kezdeményezte már 1990 márciusában, aminek eredményeképp kialakult egy kedves és igaz szakmai-baráti kapcsolat a két intézmény között. A harmincadik évfordulós ünnepélyen megosztottunk egy olyan családi emléket is, amelyet korábban szélesebb közönség előtt nem tettünk: József Attila és egy fiatal kávéházi főpincér ismeretségéről, a 30-as évekből. Ez a fiatalember atyai nagypapám volt, Krizmanits József, aki több anekdotát, történetet mesélt a Költőről, arról, hogy alakult ki valamiféle baráti kapcsolat közöttük. A Liget szerkesztősége pedig érdekesnek és érdekesnek találta a történetet, hogy kicsit körbejárja, bemutassa kapcsolatukat, a kort, melyben éltek. Péter Beata kutatómunkájának köszönhetően megelevenedett a két világháború közötti kávéházi világ és kulturális élet, jóatyám pedig még néhány olyan emléket is megosztott, amit magam sem ismertem. Örülünk, hogy ez a történet megíródott, s annak talán még jobban, hogy székely barátainknak köszönhetően lett sokak által megismerhető e családi emlék, egy kis adalék József Attila életéhez” – emeli ki a budapesti ifj. Krizmanits József.

A Ligetről...

A Liget a világhálón feltalálható értelmező szótárak szerint másodlagos, de legelterjedtebb használatában városerdő, fával, bokorral beültetett füves területet, nyilvános kertet, parkot jelent, ahol egy adott közösség tagjai különleges alkalmakkor, ünnepnapokon (pl. májális vagy pünkösd) összegyűlhetnek, kikapcsolódhatnak, társalognak, szabadidejüket tölthetik. A Liget alkalmat és lehetőséget adott a szórakozást és a feltöltődést biztosító tevékenységek mellett az öneledt beszélgetésekre, olyan témákban történő eszmecsere, amelyekre a mindennapokban talán sohasem jutott idő, nem adódott lehetőség vagy nem került rá alkalom. Az eszmecsere mellett a Liget a találkozások, az ismerkedés, az emberi kapcsolatok teremtésének és megerősítésének is a helyszíne is volt. (...)

A Liget számomra az elmúlt esztendő folyamán a fenti gondolatok mentén összegzett funkciók együttes szerepét töltötte be. A mindennapos globális fontosságú hírek és hír-címszavak, tömegeket riogató és állandó szorongásérzetre kényszerítő, brékingnyűzők világában a Liget digitális vagy nyomtatott hasábjain lehetőség teremtődött megismerkedni példakép szerepű emberekkel, ezek példaértékű ötleteivel, kezdeményezéseivel, megvalósításaival, eszmecsere folytathattunk olyan témákban, amelyek közösségünk összetartó vaspántjait edzették és erősítették meg, amelyek során ráébredhettünk adott értékek és gondolatok közösségformáló, megtartó és fenntartó szerepére, fontosságára, és hasznosítva lehettek általa közösségünk tagjainak tudása, fókuszba kerülhettek rejtett képességei, megismerhettük remek emberek szakértelmét vagy csodálhattuk és követhettük élettapasztalatát. Megtisztelő volt számomra ligeti hangulatban a Ligettel a gyermekeinket és fiataljainkat érintő nevelési és oktatási témájú problémák megoldáskeresésében, innovatív oktatási módszerek megismerésében együtt gondolkodni, élet- és szakmai tapasztalatomat a tágabb közösséggel megismertetni, szűkebb vagy tágabb közösségem megvalósításait a Liget által is felmutatni, önzetlen segítségükkel a következő generációknak is átmenteni. Hálás szívvel Arany Jánossal együtt mondom: „És mégis, a Liget nekem szép, / Valahogy a lelkeimhez szól, / Ha elbolyongok félre, messzebb / a köznép tolongásaitól”.

Ferencz-Salamon Alpár tanár